

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag om utverkande hos
Ålandsdelegationen av ett extraordinarie
anslag för uppförande av en laxodlingsan-
stalt på Åland.

Nr 9/1971.

Laxodlingskommittén har den 15 februari 1971 avgett ett betänkande som klarlägger förutsättningarna för att uppföra en odlingsanläggning för laxartade fiskar. Kommittén rekommenderar att anläggningen skulle lokaliseras till Gutterorp i Sunds kommun, där ett c. 2,4 ha stort markområde reserverats för ändamålet. Enligt föreliggande plan och kostnadsberäkning skulle en anläggning för uppfödning av c. 100.000 smolt per år kosta 1,85 miljoner mark.

Den under Åbo Akademis ledning stående Husö biologiska-fiskerivetenskapliga station har de senaste åren i landskapet utfört omfattande försök med odling av laxartade fiskar. Försöksverksamheten har klart visat att den resultatrikt kan utvidgas till praktisk odling av föreslagen omfattning.

Fackmän representerande fiskets branschorganisationer i både Finland och Sverige har efter att ha besökt landskapet samt tagit del av de uppnådda försöksresultaten tillstyrkt planerna på den föreslagna odlingsanstalten.

Många vägande motiv talar för att planerna på en laxodlingsanstalt borde förverkligas fortast möjligt. Fisket på Åland har under 1960-talet snabbt rationaliserats med en kraftig inriktning på havsfiske i Östersjön. Som ett bevis härpå kan nämnas att en betydande del av landets havsfiskeflotta i dag finns på Åland. Fångsterna av lax spelar en avgörande roll för inkomstbildningen i fiskerinäringen. Av Finlands totala havslaxfångst beräknas c. 40 % härröra sig från åländska havsfiskare.

Någon odling av lax för utplantering i havet som skulle ha praktisk betydelse för fisket förekommer inte för närvarande i vårt land. Likväl har utbyggandet av flere kraftverk samt övriga åtgärder de senaste decennierna förstört många av laxens naturliga lekplatser i älvarna. Med oro har man därför på olika håll följt utvecklingen beträffande laxens fortbestånd i Östersjön. På Åland är en hel yrkeskår för sin utkomst beroende av laxfisket. Ett kapital som uppgår till många miljoner mark är investerat i bl.a. trålare, redskap, isfabrik och frysanläggningar. En decimering av laxbeståndet i Östersjön inger därför speciell oro på Åland och kunde otvivelaktigt få katastrofala följder för en ekonomiskt hårt pressad yrkeskår.

Att situationen är verkligt allvarlig framgår av de aktioner fiskets organisationer vidtagit i berört hänseende samt av det faktum att frågan anhängiggjorts t.o.m. i Nordiska rådet.

Nyttan av en odlingsanstalt begränsar sig icke enbart till att kläcka, ¹¹³
odla och utplantera smolt av lax för att kompensera havsfisket i dess hel-
het, utan det åländska skärgårdsfisket, sportfisket och turistfisket skul-
le även befrämjas av utplantering av havsöringssmolt.

I anstalten kunde födas upp avelsfisk, odlas regnbåglax för utplante-
ring i sjöar och dammar, bedrivs experimentodling av fiskarter som med
tanke på utvecklingen inom fisket och fritidsnäringarna är viktiga och
intressanta, utföras undersökningar rörande fisksjukdomar och parasiter.

För fiskarskolans biologiska linje kunde anstalten bli centrum för un-
dervisning och sålunda stimulera intresset för utbildning till fiskeskep-
pare. Lokalerna kunde även med fördel nyttjas för fortbildningskurser för
fiskeritjänstemän.

Miljövården har de senaste åren ägnats berättigad uppmärksamhet. Ett
tekniskt tidsenligt laboratorium vid fiskodlingsanläggningen med fackut-
bildad personal skulle vara en värdefull tillgång i det praktiska arbetet
inom den kommande miljövården.

Den planerade laxodlingsanstalten har krävt ett kvalificerat utveck-
lingsarbete som i och för sig redan gagnat vårt lands fiskerinäring och
som nu gör det möjligt att genast då finansiella resurser erhålles åstad-
komma den laxodling för hela Östersjön som för Finland och övriga berörda
nordiska länder framstår som ett så vitalt intresse.

Med hänvisning till ovanstående samt laxodlingskommitténs betänkande
får landskapsstyrelsen förty vördsamt föreslå,

att Landstinget skulle ingå till Ålands-
delegationen med en sålydande framställning:

"Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Laxodlingskommittén har intresse.

Under hänvisning till ovanstående får Ålands landsting förty vördsamt
hemställa

att Ålandsdelegationen ville bevilja
landskapet Åland ett extraordinarie anslag
om 1.850.000 mark för uppförande av en lax-
odlingsanstalt.

Mariehamn, den

På landstingets vägnar:

talman

vicetalman

vicetalman".

Mariehamn, den 2 mars 1971

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson

Landskapsagronom

Tor Mattsson